

«Teatret Vårt»
MØRE OG ROMSDAL REGIONTEATER

JORDEN RUNDT PÅ 80 DAGER

av Jules Verne og Tor Arne Johnsen

*Noen barn er brune
som et nystekt brød
Noen barn er gule,
noen barn er rød
Noen barn er hvite,
noen nesten blå.*

***Meget er forskjellige,
men det er utenpå.***

Britene må ha trodd fullt og fast på disse ord. Derfor gikk de ut i verden for å gjøre alle folkeslag til sine disipler.

Dette gjorde at det i 1872 var teoretisk mulig å reise jorden rundt uten å forlate det Britiske Imperium. (Bortsatt fra USA da, men der snakket de jo om ikke korrekt, så ihvertfall forståelig).

Men er det mulig i praksis å foreta en slik reise uten å «møte» de menneskene som bor der, uten å «se» deres kultur?

Velkommen til vår vri av Jordan rundt på 80 dager.
God tur!

Trond Birkedal

Hr. Fogg hadde ingen returbillett!

Det finnes mange måter å reise på. Å skrive for radio betyr at man inviterer folk på reise i egen fantasi. Det er billig for den som reiser, men utilfredsstillende for forfatteren: Er det noen som ler der ute? Spør han seg selv, lager en kabarettforestilling og drar på turné for å finne svaret.

Undertegnede reiser de siste årene har stort sett foregått med varebil langs norske fjorder, fjell og flatbygder. En dag sitter det representanter for Teatret Vårt og ler der ute i salen, og før man vet ordet av det, er man blitt dramatiker med stresskoffert, reservert hotellrom med 12 TV-kanaler og minibar - og tur/returbillett på flyet til Molde! Praktfullt! Glimrende!

Det er imidlertid ulemper ved alt. Ulempen ved teaterforestillinger er at de er veldig lange. Førsteutkastet til JORDEN RUNDT PÅ 80 DAGER var på 250 sider. Er stund hadde man følelsen av å ha blitt satt på sysselsettingstiltak.... En annen ting er at på teateret er der mange mennesker. Det er utmerkede mennesker, Kunnskapsrike, Talenfulle. Ulempen ved dem er at de tar arbeidet sitt alvorlig. De finner seg ikke i hva som helst!

Dermed er det duket for samarbeid. Samarbeid er et fint ord, som mange er glade i å bruke. Det er fordi at når det finner sted er samarbeid, er det alltid noen andre å skylde på. I dette tilfellet er noen andre Jules Verne.

Det var han som begynte. Og da han begynte, tok han ikke det aller minste hensyn til dramatikere, instruktører, skuespillere, teknikere, administrasjonen ved Teatret Vårt eller de bevilgende myndigheter. Vi har derfor heller ikke tatt særlig hensyn til Jules Verne. Mer er det i grunnen ikke å si. Bortsett fra at siden dette er en munter forestilling, ligger det alvor bak. Når vi inviterer publikum til å reise jorden rundt med Phileas Fogg, er det fordi det som skjer på denne jorden - uansett hvor - angår oss. Vi er på vei mot en framtid. Sammen. Og i likhet med hr. Fogg har vi ingen returbillett.

Lykke på reisen!

Tor Arne Johnsen

Jules Verne

Jules Verne ble født 8. februar 1928, og vokste opp i Nantes i Frankrike, som sønn av en advokat. 18 år gammel ble han sendt til Paris for å gå i farens fotspor. Etter en glimrende eksamen var han en kort periode ansatt som børsmegler i Paris.

Som 20-åring skrev han sammen med Michel Carré, librettoene til 2 en-akters operæer. Fra da av var han bitt av teaterbasillen. Han ble fortrolig venn med forfatterne Victor Hugo og Alexandre Dumas, og fikk stilling som sekretær ved Théâtre Lyrique. Samtidig skrev han lystspill og librettoer for teatret. Han slukte alt han kom over av reisebeskrivelser og tekniske bøker. Han venn- og for-bilde -Dumas, brukte sin fantasi på fortida. Verne satte seg som mål og bli en Dumas - for framtida.

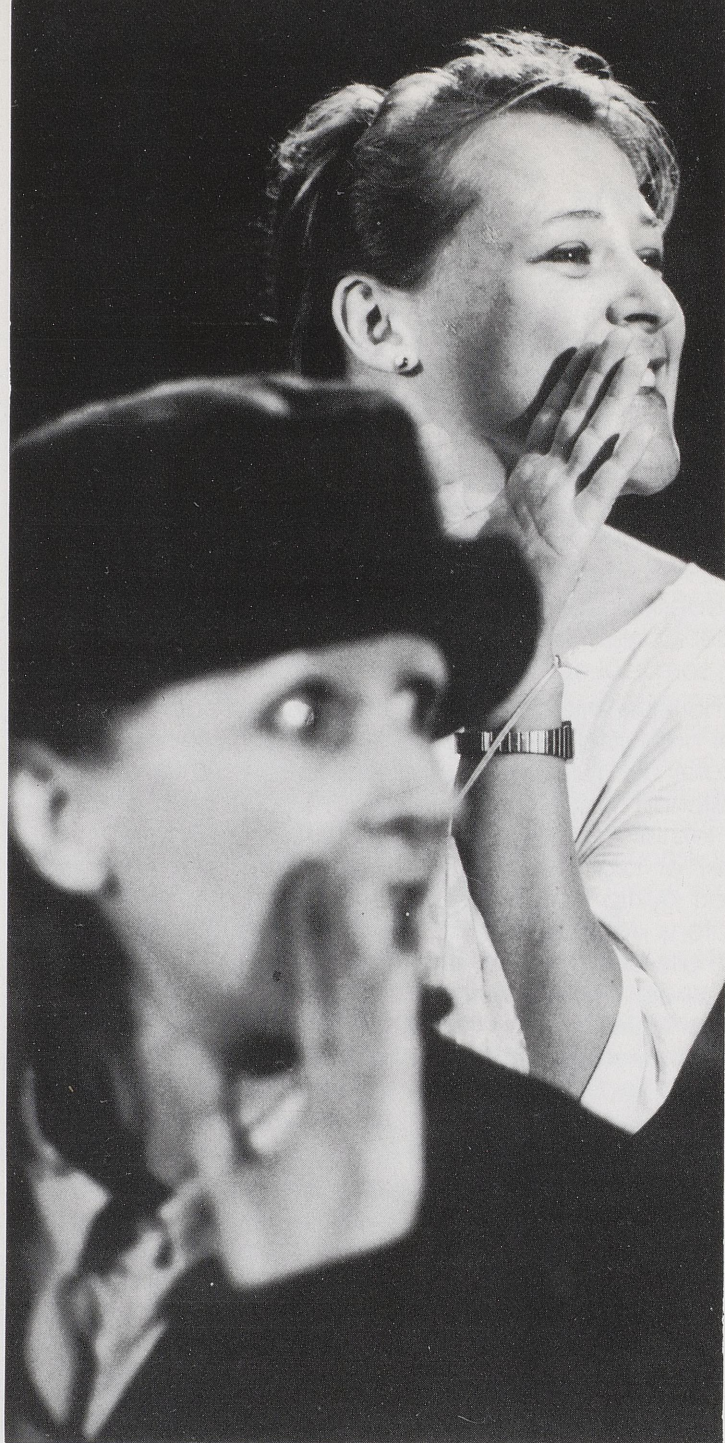
Verne leste flittig og samlet systematisk inn opplysninger. Etter hans død ble det funnet over 25.000 mapper med notater og utklipp i hans arbeidsværelse. Denne informasjonen brukte han i sine bøker. Men noen spåmann og teknisk profet var han ikke. Få eller ingen av hans ideer er originale. Han var ingen oppfinner, men en svært dyktig popularisator, f.eks. ble Verne hyllet som ubåtens «far». Dette er litt urettferdig mot Robert Fulton som allerede 70 år før utgivelsen av «En verdensomseiling under havet» foretok en vellykket prøvetur med sin selvkonstruerte undervannsbåt «Nautilus». Det samme navn ga Verne sin undervannsbåt. Et annet eksempel er at året før Vernes roman «Reisen til Månen» utkom, hadde Chrysostom Trueman skrevet en bok med samme tittel.

Jules Verne har med rette fått en fremtredende plass i litteraturhistorien. Han utga tilsammen 80 «eventyrromaner». Han har også utgitt en 6 binds oversikt om historiens viktigste oppdagelsesreiser - et verk som i dag er glemt, men som Verne selv regnet som sitt viktigste arbeid.

24. mars 1905 døde han. Da han lå på dødsleie, dekket myndighetene gata utenfor huset med halm for at ikke larmen fra hestehover og kjerrehjul skulle forstyrre ham. Nekrologen i en Paris-avis starter slik:

«Den gamle forteller er borte - det er som å høre at Julienissen er død».

SUEZ

Er og var en av de viktigste stedene i verden når det gjelder handel fra vest til øst og omvendt. Her kan du høre alle tungemål og se alle hudfarger. Denne pittoreske byen har et eksotisk og spennende miljø.

Reisegarderoben fikk vi
selvsagt sydd hos

Kåre Solhjell

KONFEKSJONSFABRIKK AS

Phillas Fogg (globetrotter)

Det jeg savnet mest på
reisen var

Romødals Budstifte

Phillas Fogg (globetrotter)

*-og fra London dro de ut
Politikere, soldater, forretningsfolk
og misjonærer, -for og sivilisere de
deler av verden som ennå ikke var
forunt å være britiske.*

Rudyard Kipling

Det britiske imperium anno 1872

Dronning Victoria regjerte over det største verdensrike historien har opplevd. Hennes flagg «Union Jack» vaiet over en fjerdedel av verden og innbefattet eksotiske land som Australia, Borneo, India, Malta, flere øyer i det karibiske hav. Samtidig som de kontrollerte, ved hjelp av soldater, hver eneste viktige handelsvei og skipsleder, som f.eks. Suez og Gibraltar.

For å kunne holde et så enormt rike samlet, støttet britene seg på en meget slagkraftig flåtestyrke. Det fantes en kanonbåt, om ikke et slagskip, nesten overalt på kloden i tilfelle noen prøvde å yppe seg. Den britiske flåten var alene større enn de to nest største tilsammen.

Den industrielle revolusjon startet som kjent i England. Det førte til at britene dominerte, ikke bare militært, men også økonomisk. Halvparten av alle skip som ble bygd var britiske. De produserte tre fjerdedeler av alle tekstiler og mer jern og stål enn noe annet land. 300 millioner tonn kull ble hentet frem i de britiske gruver. Disse fakta kunne overbevise de fleste om at britene var best.

Det overbeviste i alle fall britene selv. De trakk en linje fra Nordpolen til Sydpolen over det kongelige observatoriet i Greenwich og kalte den 0 meridianen. Så stykket de resten av kloden opp i 360 skiver og kalte dem lengdegrader, slik at alle kunne vite hvor langt vekk fra London man var.

Så innrettet de tidsregningen etter dette. Når solen sto høyest på himmelen over observatoriet i Greenwich, skulle klokken være 12.00 middag GMT (Greenwich mean time) for hele verden. Andre land og alle mennesker fikk værsegod å innrette seg etter det og dermed basta!

Nå var ikke Victoriatiden bare rikdom og velstand. Store deler av befolkningen i det britiske imperium levde i fattigdom, nød og slit. Slumstrøkene i storbyen har vitnet om dette helt frem til vår egen tid.

De få som var så heldige å leve på toppen av dette blomstrende verdensrike hadde desto mer å glede seg over. De første et ubesværlig luksuriøst liv i elegante salonger. Skulle noen, mot formodning, få moralske skrupler eller livet i klubben bli for kjedelig, kunne man jo alltid ta en snartur jorden rundt eller fordrive tiden med litt privat veldedighet.

Jeg forsikrer dere om at

Samvirke
forsikring

forsikrer best!

Philius Fogg (globetrotter)

Ingen vits i å ha pengene
i Englands Bank når de er
tryggere i

FOKUS Bank

Henry Fix (detektiv)

JORDEN RUND

av Jule
fritt bearbeidet av

Regi:	Trond Birkedal
Scenografi:	POA Austdahl
Musikk/lyddesign:	Erling Aksdal
Lysdesign:	Trond Birkedal Bjørn Kalvatsvik Lars Petter Lyng
Koreografi:	Nina Harte
Kostymer:	Gerd G. Austnes Åshild Mjåset
Maskør:	Greta Bremseth
Prod.leder/Inspisient:	Godthart Larsen Bjørn Kalvatsvik
Tek. leder/lysmester:	Bjørn Kalvatsvik Lars Petter Lyng
Rekvisitør:	Bergliot Rørvik
Sufflør:	Torhild Ostad
Teknikere:	Lars Langset Leif Rosvoll
Systue:	Gerd G. Austnes Åshild Mjåseth
Informasjonsleder:	Per Christensen
Forretningsfører:	Borghild Rosvoll
Konsulent:	Mary Farstad
Foto:	Maurice Goddard
Plakat:	Vegar Werner
Program:	Trond Birkedal Mathias Calmeyer Per Christensen Turi Tarjem
Grafisk design:	Vegar Werner
Regikonsulent:	Bjørn Sæter
Dramaturg:	Svein Gladsø
Amatørteaterleder:	Eldrid Karin Larsen
Turnéleder:	Bjørn Kalvatsvik

Alle fotos er tatt fra prøvene.

BOMBAY

Havne- og industri- og handelsby. Det avspeiler et India på vei inn i fremtiden, men uten å miste sitt indiske særpreg.

India er rikt på kulturskatter og har en fantastisk natur!

T PÅ 80 DAGER

s Verne

Tor Arne Johnsen

ROLLELISTE

Philius Fogg: Hans Petter Meirik
Passepartout: Turi Tarjem
Detektiv Fix: Vivi Sunde
Mrs. Aouda: Marit Synnøve Berg

Herre:)
Reiseoperatør:)
Konsul:)
Prest:)
Politimann:)
Meddommer:)
Seiler: } Mathias Calmeyer
Politiker: }
Indianer: }
Kaptein: }
Rettstjener: }
Indisk vakt: }
Elefant: }

Herre:)
Mann:)
Prest:)
Inder:)
Meddommer:)
Servitør:)
Seiler: } Hans Jacob Sand
Bartender: }
Predikant: }
Indianer: }
Fyrbøter: }
Rettstjener: }
Konduktør: }
Indisk vakt: }
Elefanteier: }

Dame:)
Misjonær:)
Hoveddommer:)
Lugarpike: } Eva Opaker
Torgkone: }
Høvding: }
Dommer: }

Statist: Bergliot Rørvik
Musikere: Erling Aksdal
Bjørn Kalvatšvik

CALCUTTA

Det er her du skal kjøpe krydder og karrien skrytes det spesielt av. Danskene, hollenderne, portugiserne og ikke minst engelskmennene har satt sitt preg på denne byen.

Her er inderne hyggelig og smilende mennesker tross stor fattigdom.

Bryllups- og andre gaver
har herr Fogg bedt meg
kjøpe hos

Busfliden

Passepartout (tjener)

Når vi skal spise ute, tar
jeg Phillias med på

Aouda (prinsesse)

Eventyreren George Train - hans reise jorden rundt i 1870 – 2 år før Foggs reise.

I 1870, to år før Jules Verne kom med sin roman «Jorden rundt på 80 dager», ble turen gjennomført av den amerikanske mangemillionæren, George Francis Train. En merkelig eventyrer som på et tidspunkt av sitt stormfulle liv holdt på å bli Australias første president og som senere stilte opp som presidentkandidat i USA, både mot Lincoln og Grant.

Train var vegetarianer og spiste for det meste peanøtter. Han støttet bl.a. kvinnes gryende kamp for likestilling og likelønn, Irlands selvstendighet, kommunismen og pasifismen. Da planene om å anlegge jernbane tvers gjennom Amerika var strandet på grunn av manglende finansiering, satte han et større antall millioner i prosjektet. Han fikk også æren av å ta det første spadesticket i Omaha, da Union Pacific-anlegget endelig kom i gang. Samtidig sikret han seg større eiendommer langs ruta, noe som få år senere ga ham en fortjeneste på rundt 30 millioner dollar.

Hans innsats for Irlands befrielse ga han flere måneders fengsel i England, og da han under svært dramatiske former støttet Victoria Woodhulls korstog for fri kjærlighet, havnet han i et amerikansk fengsel og ble bare frigitt fordi hans forsvarer - mot hans vilje - fikk han erklært for å være sinnsyk.

Train var en lidenskaplig globetrotter, og i 1870 gjennomførte han en reise jorden rundt på 80 dager. Regnskapet var ikke helt korrekt, fordi han på denne reisen ble arrestert for å ha stått på barrikadene under Pariserkommunen i 1870 og havnet i fransk fengsel. De 2 ukene han måtte tilbringe der, trakk han fra reisetiden.

Da Jules Verne fikk høre om denne reisen, ga det han inspirasjon til sin egen roman. Som dyp beundrer av England gjorde han sin helt til engelskmann og lot han reise motsatt vei av Trains. Vernes roman ble en kjempesuksess i Amerika. Avisen «The New York World» lot en av sine medarbeidere, Nellie Bly, følge Foggs rute. Hun gjennomførte reisen på 72 dager, noe som hovedsaklig skyldtes at jernbanen gjennom India nå var ferdigbygd. Train fikk kjennskap til Blys reise og ble så ergelig at han bega seg ut på ny rundreise, som han gjennomførte på 67 dager. For å bekrefte sitt rykte gjennomførte han samme reisen som 63-åring på 60 dager.

Train startet som bud i et rederi i New York og døde ensom og fattig på et usselt hotell i samme by. I en amerikansk nekrolog om han heter det:

«Han var født med 20 forskjellige menns hjerner, men de trakk alle sammen hver sin vei.»

HONG KONG

Hong Kong er en blanding av øst og vest, en by hvor alt skjer i en voldsom fart. Fra Victoria Peak har en herlig utsikt over denne vakre havnebyen. Her ligger de berømte flytende restaurantene, hvor det serveres spesialiteter fra Kinas mange provinser.

Alt til frokostbordet får vi
fra

Bud Bakeri a.s
6430 BUD

Passepartout (tjener)

Bildene og minnene fra
reisen ble innrammet av

glassmester
FLAATHE as
Aouda (prinsesse)

Jeg hadde ikke klart meg
uten reiselektyre fra

Dahl*Libris

Phyllis Fogg (globetrotter)

Teatret Vårts program i høst

Vår hovedproduksjon i høst er «Jorden rundt på 80 dager». Fra premieren 20. september og til utgangen av november vil vi ha spilt den over 50 ganger i Møre og Romsdal.

Men i høst har vi flere tilbud å komme med. Vi har laget 3 forestillinger vi tilbyr som oppsøkende for skoler, syke- og aldersinstitusjoner, arbeidsplasser og andre interesserte.

«Finnes det tigre i Kongo?»

er en komedie om AIDS, skrevet av de to finske forfatterne Bengt Ahlfors & Johan Bargum. Vi hadde premiere på stykket i oktober i fjor, har satt det opp bl.a. på skoler, på seminarer for helsepersonell og under Jazzfestivalen i Molde i sommer, og har fått svært fine kritikker. Det handler om to forfattere som over et restaurantbord sitter i en samtale om sitt nye oppdrag: å skrive en komedie - om AIDS.

Det varer 40 min., trenger liten plass og er en glimrende innledning til en diskusjon om dette viktige temaet.

Skuespillere er Hans Jacob Sand og Hans Peter Meirik (Mathias Calmeyer overtar Meiriks rolle fra desember). Regi: Bjørn Sæter. Stykket kan bestilles fra teatret.

«Skjærbrenneren» av Magnus Dahlstrøm

er et spenningsdrama mellom to personer. Jonny - ung, ambisiøs, full av pågangsmot og provoserende. Ove - noe eldre, satt, veletablert med familie og uten de store vyene på livet sitt. Konflikten oppstår en dag etter arbeidstid når Jonny anklager Ove for å ha glemt å slå av gassen på skjærbrenneren. Så er dramaet igang. En «thriller» fra gjenkjenbart arbeidsmiljø - som setter søkelyset på ansvaret for ens handlinger.

Regi: Bente Lavik med skuespillerne Trond Birkedal og Rolf Arly Lund. Passer godt for videregående skoler og på arbeidsplasser og kan bestilles fra teatret.

«Veien blir til mens du går videre»

er ei lita forestilling med dikt, viser og små fortellinger. Den er laget spesielt med tanke på eldre- og sykeinstitusjoner. Tekstene er av noen av våre mest kjente forfattere, bl.a. Prøysen, Skjæraasen og Wildenvey.

Forestillinga er laget og blir presentert av skuespillerne Eva Opaker og Turi Tarjem og teatrets komponist og musiker, Erling Aksdal. Den krever minimalt med spilleplass og varer en drøy halvtime.

Dette er et gratis-tilbud fra Teatret Vårt i høst. De som er interessert i denne forestillingen tar kontakt med teatret, så skal vi forsøke å få til et besøk.

I slutten av november setter vi igang prøvene på Henrik Ibsens «Et Dukkehjem». Vi har bare en gang tidligere satt opp Ibsen på Teatret Vårt, «Kongsemnerne» i 1974, så vi syntes det nå var på tide å ta fram vår store norske dramatiker igjen. Regien blir ved Thea Stabel.

Hjelp til huskjøp fikk vi best hos

**EIENDOMS-
SERVICE**

Aouda (prinsesse)

Det rådet vil jeg gi herrene
i Reformklubben:
Kjøp kontorutstyr fra

LINDBAK

Philias Fogg (globetrotter)

Turnéliste

Onsdag	20. sept.	Kristiansund premiere
Torsdag	21. »	»
Fredag	22. »	»
Søndag	24. »	Smøla
Mandag	25. »	Frei
Tirsdag	26. »	Bruhagen
Onsdag	27. »	Tingvoll
Torsdag	28. »	Tustna
Mandag	2. okt.	Surnadal
Tirsdag	3. »	Halsa
Onsdag	4. »	Aure
Torsdag	5. »	Sunnalsøra
Tirsdag	10. »	Sjøholt
Onsdag	11. »	Ålesund
Torsdag	12. »	»
Fredag	13. »	»
Søndag	15. »	Vigra
Mandag	16. »	Hildre
Onsdag	18. »	Steinshamn
Torsdag	19. »	Haramsøy
Søndag	22. »	Hareid
Mandag	23. »	Ulsteinvik
Tirsdag	24. »	Fosnavåg
Onsdag	25. »	Ørsta
Torsdag	26. »	Volda
Fredag	27. »	»
Søndag	29. »	Syvde
Mandag	30. »	Stranda
Tirsdag	31. »	»
Onsdag	1. nov.	Sykkylven
Torsdag	2. »	Valldal
Mandag	6. »	Eidsvåg
Tirsdag	7. »	Batnfjord
Onsdag	8. »	Eide
Torsdag	9. »	Åndalsnes
Søndag	12. »	Bud
Mandag	13. »	Elnesvågen
Tirsdag	14. »	Aukra
Onsdag	15. »	Midsund
Torsdag	16. »	Molde
Fredag	17. »	»
Søndag	19. »	»
Mandag	20. »	»
Tirsdag	21. »	»
Onsdag	22. »	»
Torsdag	23. »	»

Fogg hadde kommet
raskere fram med bil fra

Hertz

Turi Stene (reiseoperatør)

Det hadde vært enklere
å la

BENNETT REISEBUREAU

planlegge reisen

Philius Fogg (globetrotter)

10g163393

